

Nyilvánosságra hozatal

A Mecsek Takarékszövetkezet a Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.04.) Kormányrendeletben előírt szabályoknak megfelelően, a következőkben részletezett lényeges információkat hozza nyilvánosságra.

Kockázatkezelési elvek, módszerek

A Mecsek Takarékszövetkezet (a továbbiakban: Takarékszövetkezet) a prudens működés érdekében, a kockázatok alacsony szinten tartására törekedve kialakította és ezúton nyilvánosságra hozza kockázatkezelési elveit és módszereit.

A Takarékszövetkezet *kockázati politikáját és stratégiáját* az Igazgatóság megtárgyalta, és határozatával jóváhagyta.

Az Igazgatóság a Takarékszövetkezet prudens működéséért felelős igazgatósági tag (ügyvezető) beszámolóit, valamint a rendszeres kockázati jelentések alapján értékeli a Takarékszövetkezet működését, azon belül a kockázatkezelési tevékenységét és a kockázatok mértékét. Amennyiben a Takarékszövetkezet által vállalt kockázatok mértéke nincs összhangban a kockázati stratégiában foglaltakkal, az Igazgatóság intézkedéseket hoz a kockázatok mérséklése céljából.

A Takarékszövetkezet alapvető értékének tekinti a körültekintő kockázatvállalást.

A kockázatkezelés elsődleges célja a Takarékszövetkezet pénzügyi erejének és jó hírnevének védelme. A kockázatok megfelelő kezelése korlátozza a kedvezőtlen események hatását a Takarékszövetkezet tőkéjére és eredményére. A Takarékszövetkezet működésének záloga jó hírneve, ezért kiemelkedő a jó hírnév védelme.

A kockázatkezelés céljai elérése érdekében méri és elemzi a Takarékszövetkezet és tagjainak kockázati kitétségeit, az így nyert információkat feldolgozza, kockázatvállalási szabályokat alkot, kockázatkezelési rendszereket működtet és kimutatja a kockázatvállalás által indokolt gazdasági tőke mennyiségét. A gazdasági tőke vagy más néven belső tőkeigény a kockázati profilhoz szükséges, a Takarékszövetkezet által elvégzett belső tőkemegfelelés értékelési folyamat eredményeként adódó tőke összege.

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési politikája az alábbi fő pilléreken nyugszik:

- a kockázatkezelés során a piaci gyakorlatban elfogadott legjobb megközelítések, módszerek alkalmazása
- a kockázatkezelési folyamat a Takarékszövetkezet átfogó irányítási rendszerének része, szempontjai beépülnek a stratégiai- és éves tervezésébe
- üzletágak, termékek, kockázati pozíciók kockázat- és hozam profiljának feltárása és folyamatos monitoringja
- a kockázatok figyelembe vétele az üzleti döntéseknél
- a kockázatkezelési szervezet elkülönül az üzleti területtől
- a kockázatkezelési folyamat minden fázisa egyaránt fontos

A kockázatkezelési folyamatot négy lényeges fázisra bontja a Takarékszövetkezet:

- **Kockázatok azonosítása** - az azonosítás az üzleti folyamatot, ügyleteket és a mindennapi működést érintő lényeges kockázatok lehetőség szerint teljes körű feltárását jelenti.
- **Kockázatok mérése** - a feltárt kockázatok mérésére különböző mutatószámokat, statisztikákat, elemzéseket és teszteléseket alkalmaz a Takarékszövetkezet

- **Kockázatok kezelése** - a hatékony kockázatkezelés biztosítja, hogy a kockázatok vállalása az üzleti siker érdekében meghozott tudatos vezetői döntés legyen. A folyamat kiterjed az üzleti sikerhez szükséges elfogadható kockázatvállalási mérték meghatározására, a kitűzött határok betartásához szükséges limitrendszer felállítására, valamint az aktív kockázatkezeléshez alkalmazható eszközök, kiválasztására, a kockázatsökkentő intézkedések alkalmazására. Minden kockázattípus esetében rendkívül fontos a kockázatok kezelését jelentő intézkedések, ügyletkötések hatékonyságának vizsgálata. Az elemzéshez statisztikákat, illetve megismételt kockázati kitettség méréseket alkalmaz a Takarékszövetkezet.
- **Ellenőrzés, visszacsatolás** - a visszacsatolások célja rövidtávon az adott kockázati potenciálhoz a lehető legmegfelelőbb kezelési mód megtalálása, hosszú távon pedig a szervezeti tanulás révén történő kockázatkezelési eredményesség növelése.

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási hajlandóságának összhangban kell lennie azokkal a pénzügyi erőforrásokkal, amelyek a lehetséges veszteségek fedezésére rendelkezésre állnak. Ennek érdekében a kockázatkezelés a számszerűsíthető kockázat típusokra vonatkozóan kalkulálja a jelenlegi és a jövőbeni gazdasági tőkeszükségletet, valamint a szabályozói tőkeszükségletet.

A Takarékszövetkezetnél 2 központi kockázatkezelő személy működik a kockázatok előzetes kiszűrésének és a kockázatok utólagos azonosításának, mérésének és figyelemmel kísérésének érdekében.

Új elem a kockázatkezelésben, hogy a szavatoló tőke 5 %-át eléri kitettségeknél a Szövetkezeti Hiteleintézetek Integrációs Szervezetének (SZHISZ) hozzájárulása szükséges a kockázatvállaláshoz.

A Kockázatkezelő a döntési mechanizmusba beépülve az egyes döntési szintekre kerülő kockázatvállalási döntések előfeltételeként véleményezi az előterjesztett ügyletet abból a szempontból, hogy az kockázatos, vagy nem a Takarékszövetkezet számára.

Nem kockázatos az ügylet akkor, ha

- a kockázat vállalási folyamat a befogadástól a döntés előkészítésig a vonatkozó belső szabályzatokon alapul,
- a lekötendő biztosítékok minősége, mennyisége, forgalomképessége a Fedezetértékelési szabályzatban rögzített alapelvekkel konzisztens,
- a pozitív döntés esetén megkötendő – az adott ügylettel kapcsolatos – szerződéscsomag az utóellenőrzés lehetőségét a Takarékszövetkezet számára teljes körűen biztosítja, mind a biztosítékok, mind a nem biztosítéki jellegű kérdések (pl.: számviteli információk határidőben történő átadása, fedezetekkel összefüggő biztosítási díjfizetési kötelezettség ellenőrzése stb.) tekintetében.
- az ügylettel kapcsolatos ún. személyi kockázatok megfelelő szinten bemutatásra kerültek, illetve a lehetséges módon kizárásra kerültek.

A Kockázatkezelőnek nem feladata az előterjesztett kockázatvállalások, illetve ügyletek üzleti szempontok szerinti minősítése. Az ezzel kapcsolatos mérlegelés a mindenkori döntési szint feladata és felelőssége.

A banküzem jövedelmező működésének egyik kulcsfontosságú mozzanata, hogy kockázatok felfedezésekor azok gyorsan és hatékonyan kezelésre kerüljenek és a modern kockázat kezelési technikák alkalmazása folyamatosan megvalósuljon.

Ennek kivitelezéséhez a Kockázatkezelőnek kockázat kezelési, figyelési jogkört biztosít a Takarékszövetkezet, ennek keretében a Kockázatkezelő a kockázatosná váló (problémamentestől és külön figyelendőktől eltérő minősítésű) ügyletek kezelésében részt vesz.

A döntésre jogosult megfelelő döntési szint a Kockázatkezelő véleményét köteles a döntés során figyelembe venni.

A Kockázatkezelő a Takarékszövetkezet belső tőke megfelelés értékelési folyamatának ellenőrzését évente egyszer, az auditált mérleg adatok Küldöttgyűlés általi elfogadását követő 60 napon belül köteles elvégezni, és az erről készített jegyzőkönyvet az Igazgatóság részére átadni. Az Igazgatóság soron következő ülésén a jegyzőkönyv megállapításait értékeli és a szükséges intézkedéseket megteszi.

A kockázatmérséklési céllal befogadott hitelkockázati fedezeteket (biztosítékokat) és a fedezettséget minden hitel előterjesztésben rögzíteni kell. Az ügylet fennállása alatt a biztosítékok meglétét legalább évente egyszer helyszíni szemle keretében ellenőrizni kell. Az adós pozíciójának romlás esetén, illetve fedezet elvonás megállapításakor azonnal intézkedni kell. (Pótlásról gondoskodni vagy a Ptk-ban lefektetett joggal élni.)

Amennyiben a rendszeres felülvizsgálatnál vagy egyéb forrásból a Takarékszövetkezet tudomására jut a biztosíték értékének jelentős – a hitel, garancia és kezességvállalás megtérülését veszélyeztető mértékű – csökkenése, vagy annak eltűnése, megsemmisülése, a helyzetet és a kialakult körülményeket cenzúra előterjesztésben fel kell tárni és megoldási javaslatot kell tenni. (Pl. biztosításból történő megtérítés, stb.)

Gondoskodni kell a kiesett fedezet ügyfél általi pótlásáról és ez esetben a ténynek a szerződéseken és a közhitelű nyilvántartásokon történő újbóli átvezetéséről. Amennyiben az ügyfél a pótlásra nem hajlandó, vagy nem képes, gondoskodni kell a követelés beszedéséről a kölcsönszerződés és a PTK. vonatkozó szakaszai alapján.

A fedezetek felülvizsgálata, újraértékelése során a fedezetek meglétét, állapotát és érvényesíthetőségét kell megvizsgálni.

A fedezetek felülvizsgálatára, újraértékelésére azok jellegétől függően negyedéves ill. éves gyakorisággal kell sort keríteni.

Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

- a.)
Az alapvető tőke összege:	1 735 087 EFt.
A járulékos tőke összege:	0 EFt.
A kiegészítő tőke összege:	0 EFt.
- b.)
Az alapvető tőke pozitív összetevői:	1 745 920 EFt.
Az alapvető tőke negatív összetevői:	10 833 EFt.
- c.)
A járulékos tőke pozitív összetevői:	0 EFt.
A járulékos tőke negatív összetevői:	0 EFt.
- d.) A Hpt. 5.sz. melléklet 13. pontja szerinti korlátozások figyelembevételével meghatározott alapvető: 1 735 087 EFt.
és járulékos tőke összege: 0 EFt.
- A Hpt. 5.sz. melléklet 14. pontjának c. alpontjában meghatározott levonandó értékek: 0 E Ft
- e.) A Hpt. 5.sz. melléklet 17. pontja szerinti érték: 1 735 087 EFt.

A Takarékszövetkezet tőke megfelelésével összefüggő információk

a.) A Takarékszövetkezet belső tőke megfelelés értékelését 2013. 12.31-re vonatkozóan végezte el, melyet a kockázatkezelés ellenőrzött. .

b.) A Takarékszövetkezet kitettségi osztályaira vonatkozóan a Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye, kitettségi osztályonkénti bontásban:

A kitettségi osztályok kockázattal súlyozott értékei: 2013.12.31.

- Központi kormánnyal és bankkal szembeni kitettség kockázattal súlyozott értéke:	29 885 EFt
- Regionális bankkal és helyi önkormányzattal szembeni kitettség súlyozott értéke:	2 373 EFt
- Hitelintézetekkel szembeni kitettség kockázattal súlyozott értéke:	649 EFt
- Vállalkozásokkal szembeni kitettségek kockázattal súly. kitett.	655 576 EFt
- Lakossággal szembeni kitettség kockázattal súlyozott értéke:	183 973 EFt
- Ingatlannal fedezett kitettség kockázattal súlyozott értéke:	5 478 604 EFt
- Késedelmes tétel kockázattal súlyozott értéke:	762 464 EFt
- Egyéb tételek kockázattal súlyozott értéke:	1 172 319 EFt

Összesen: 8 285 843 E Ft

A hitelezési kockázat tőkekövetelménye kitettségi osztályonként

- Központi kormánnyal és bankkal szembeni kitettség tőkekövetelménye:	2 391 EFt
- Regionális bankkal és helyi önkormányzattal szembeni kitettség tőkeköv.	190 EFt
- Hitelintézetekkel és befektetési vállalk. szembeni kitettség tőkekövetelménye:	52 EFt
- Vállalkozásokkal szembeni kitettségek tőkekövetelménye	52 446 EFt
- Lakossággal szembeni kitettség tőkekövetelménye:	14 718 EFt
- Ingatlannal fedezett kitettség tőkekövetelménye	438 289 EFt
- Késedelmes tételek tőkekövetelménye:	60 997 EFt
- Egyéb tételek tőkekövetelménye:	93 786 EFt
- Deviza kockázat tőkekövetelménye.	4 321 EFt

Összesen: 667 190 EFt

Partnerkockázat

A Takarékszövetkezet származtatott ügyletekkel, - vagyis olyan befektetési ügyletekkel, amelyek értékét más értékpapírok mögöttes termékek árfolyama határozza meg, tehát értéke másból "származik" -, nem foglalkozik.

Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a Működési kockázatról szóló 200/2007.(VII.30.) Korm. Rendelet 3.§.-ban meghatározott ún. Alapmutató módszere alkalmazására jogosult.

Az Alapmutató módszere alapján számított Működési kockázat tőkekövetelményének alapja a Takarékszövetkezetnél a 2010., 2011., 2012., évi auditált adatok alapján 1 435 690 EFt. Ennek tőkeszükséglete a vonatkozó jogszabályok alapján 2013. évre 215 354 EFt.

Felhígulási kockázatot a Takarékszövetkezetnek nem kell kimutatnia, ennek megfelelően erre vonatkozó tőkekövetelményt sem kell számítania.

Nyilvánosságra hozzuk az alábbiakat:

a.) A Takarékszövetkezetnek a hitelezési kockázatával összefüggésben jelentkező késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítése.

A takarékszövetkezet által alkalmazott minősítési eljárások:

- Egyszerűsített minősítési eljárás,
- Egyedi minősítési eljárás,

Az egyszerűsített minősítési eljárás alá tartoznak

- 10 millió Ft összeghatárig a lakossági, vállalkozói és egyéb követelések.

Az egyedi minősítési eljárás alá tartoznak

- a 10 millió Ft összeghatárt meghaladó lakossági, vállalkozói és egyéb követelések, valamint
 - a hitelintézeteknél elhelyezett bankközi betétek,
 - = befektetések befektetési és forgatási célú értékpapírok, a vagyoni érdekeltségek,
 - az átvett eszközök,
 - a mérlegen kívüli kötelezettségek összeghatártól függetlenül
- Kivételt képez a folyószámla hitel keret le nem hívott része, amelyet ugyan úgy kell minősíteni, mint a hitelkeret kihasznált része

Minősítési szempontok

Minősítési kategóriák

A Takarékszövetkezet a követeléseket az elvégzett minősítések alapján a következő kategóriákba sorolja be:

- I. Problémamentes követelések
- II. Külön figyelendő követelések
- III. Átlag alatti minősítésű követelések
- IV. Kétes minősítésű követelések
- V. Rossz minősítésű követelések

A takarékszövetkezet külön belső szabályzata rögzíti a nem problémamentes kategóriába tartozó kintlévőségek, befektetések és mérlegen kívüli tételek figyelésére, kezelésére és behajtása során alkalmazandó eljárási rendet

A takarékszövetkezet az adósminősítésből és a késedelmi időből kiindulva minősíti elsődlegesen a tételt és besorolja a megfelelő kategóriába (amely még nem a végleges besorolási kategória). Ezt követően az elsődleges kategóriába sorolás alapján kiválaszt egy elsődleges értékvesztési arányt. Ezt az arányt a hátralévő még nem törlesztett tőkerészre vetítve határozza meg, hogy mekkora lenne a vélelmezett veszteség, ha fedezet nem állna rendelkezésre. A vélelmezett veszteségből ezt követően fokozatosan le kell vonni a különböző fedezetek által lefedett részt, majd a fennmaradó veszteségnek a még nem törlesztett tőke összeghez való viszonya alapján adódik a végső besorolásnak megfelelő értékvesztés arány.

A fennmaradó valószínűsíthető veszteségnek a tétel bekerülési értékéhez (törlesztésekkel csökkentett bekerülési értékéhez) való viszonya alapján kerül a tétel a kategóriákba való besorolásra.

A.) Az egyszerűsített minősítési eljárás során a takarékszövetkezet elsődlegesen a törlesztési rend betartását (késedelmes idő), azaz a kintlévőségek törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulását, veszi figyelembe, majd ezt követően vizsgálja a fedezetként

felajánlott biztosítékokat, azaz értékét, mobilizálhatóságát hozzáférhetőségét és az ezekben bekövetkezett változást.

I. Problémamentes követelések

Problémamentesnek csak azon egyszerűsített minősítési eljárás alá tartozó tételek minősíthetők, amelyeknél a minősítés időpontjában az adós/ ügyfél tőke és kamat fizetési vagy törlesztési

késedelme nem haladja meg

- nem lakossági (vállalkozói, stb) ügyletek esetében a 15 napot,
- lakossági ügyleteknél a 30 napot

II. Külön figyelendő követelések

Külön figyelendő kategóriába sorolja be a takarékszövetkezet azokat az egyszerűsített minősítési eljárás alá tartozó tételeket, amelyekkel kapcsolatosan a minősítés időpontjában az ügyfél tőke és kamat fizetési vagy törlesztési

késedelme meghaladja

- nem lakossági ügyletek esetében a 15 napot, de 30 napon belüli
- lakossági ügyleteknél a 30 napot, de 60 napon belüli.

III. Átlag alatti minősítésű követelések

Átlag alattinak minősíti a takarékszövetkezet azokat az egyszerűsített minősítési eljárás alá tartozó tételeket, amelyeknél a minősítés időpontjában az ügyfél tőke és kamat fizetési vagy törlesztési

késedelme meghaladja

- nem lakossági ügyleteknél a 30 napot, de az 90 napon belüli,
- lakossági ügyleteknél a 60 napot, de az 90 napon belüli.

IV. Kétes minősítésű követelések

Kétesnek kell minősíteni azokat az egyszerűsített minősítési eljárás alá tartozó tételeket, amelyeknél a minősítés időpontjában az ügyfél tőke és kamat fizetési vagy törlesztési

késedelme meghaladja

- a 90 napot, de a 365 napot nem éri el – mind a lakossági, mind a nem lakossági ügyfelek esetén.
-

V. Rossz minősítésű követelések

Rosznak minősíti a takarékszövetkezet azokat az egyszerűsített minősítési eljárás alá tartozó tételeket, amelyeknél a minősítés időpontjában az ügyfél tőke és kamat fizetési vagy törlesztési

- *késedelme meghaladja a 365 napot* – mind a lakossági, mind a nem lakossági ügyfelek esetén.

B) Az egyedi minősítési eljárás alá tartozó tételek minősítése során a Takarékszövetkezet valamennyi minősítési szempontot együttesen mérlegel.

Az egyedi minősítés elvégzéséhez a takarékszövetkezet minősítési lapot használ, amely a jelen szabályzat 1.sz. mellékletét képezi. Az egyedi minősítési lapot az ügylet/ hiteldossziéhoz kell csatolni.

I. Problémamentes követelések

A törlesztési határidővel rendelkező tételek közül csak az minősíthető problémamentes követelésnek,

- amelyről dokumentáltan valószínűsíthető, hogy az megtérül, illetve a takarékszövetkezetnek veszteséggel nem kell számolnia, vagy tőke, illetve kamat törlesztésének, vagy egyéb törlesztési kötelezettségének fizetési késedelme a 15 napot, lakossági hitelek esetében a 30 napot nem haladja

meg és az e miatt valószínűsíthető veszteséget a rendelkezésre álló fedezet értéke teljes mértékben fedezi

- ha a Takarékszövetkezetnek az ügyféllel szemben több jogcímen fennálló követelése esetén az ügyfél mindegyik fizetési kötelezettségének képes eleget tenni, és esetleges fizetési késedelme csak az előző pontban meghatározott időtartamon belül fordul elő
- az ügyfél törlesztési késedelme következtében nem kellett hitel (kölcsön) szerződést módosítani, prolongálni
- a Takarékszövetkezetnek nincs tudomása arról, hogy az ügyfél olyan ügyfélcsoport tagja, amelyek esetében a tulajdoni, illetve az üzleti kapcsolat szorossága azt eredményezheti, hogy a csoport bármelyik tagja pénzügyi pozíciójának romlása veszélyezteti az ügyfél/adós határidőben történő törlesztési képességét, és a csoport bármely tagjával szemben fennálló követelés törlesztésében 15 napot meghaladó késedelem következhet be

A törlesztési határidővel nem rendelkező tételek közül csak azok minősíthetők problémamentesnek,

- amelyekkel kapcsolatban a rendelkezésre álló adatok alapján a jövőben veszteség bekövetkezése nem valószínűsíthető vagy valószínűsíthető veszteség, de azt a rendelkezésre álló fedezet értéke teljes mértékben fedezi
- a Takarékszövetkezetnek nincs tudomása arról, hogy az ügyfél jövőbeni elképzelései ill. a külső gazdasági környezet változása veszélyeztethetik az ügylet megvalósítását.
- legalább 100%-os fedezettségű - készpénzzel, lekötött betéttel

Nem lehet probléma mentesnek minősíteni a tételt, amennyiben,

- a takarékszövetkezetnek tudomása van arról, hogy az ügyfél /a partner /az értékpapír kibocsátója olyan – Hpt. szerinti – ügyfélcsoport tagja, amely esetében a tulajdoni, illetve az üzleti kapcsolat szorossága azt eredményezheti, hogy a csoport bármelyik tagjának pénzügyi pozíciójának romlása veszélyezteti az adós határidőben történő törlesztési képességét, a csoport bármely tagjával szemben fennálló követelés törlesztésében tizenöt napon túli késedelem következett be, és ezen körülmények miatt várhatóan bekövetkező veszteséget a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedezi, vagy
- a takarékszövetkezetnek az ügyféllel/ kereskedési partnerrel/ értékpapír kibocsátójával szemben több jogcímen is van követelése, valamint az adós valamely törlesztési kötelezettségének nem képes eleget tenni és ezen körülmények miatt várhatóan bekövetkező veszteséget a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedezi,
- az ügyfél/ partner pénzügyi problémáinak, hitelképességének romlása következtében a kockázatvállalásra vonatkozó szerződést módosítani kellett (prolongált vagy újratárgyalt szerződések stb.) és ezen körülmények miatt várhatóan bekövetkező veszteséget a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedezi.

II. Külön figyelendő követelések

Külön figyelendő kategóriába sorolja a takarékszövetkezet azokat a tételeket - kintlévőségeket, befektetéseket és mérlegen kívüli kötelezettségeket, amelyekkel kapcsolatosan a takarékszövetkezet birtokába került információ alapján - a minősítés időpontjában minimális mértékű veszteség (legfeljebb a tétel bekerülési értékének, illetve törlesztésekkel csökkentett bekerülési értékének, a mérlegen kívüli kötelezettség nyilvántartási értékének 10 %-ban) valószínűsíthető, amely miatt az adott tétel az általánostól eltérő kezelést igényel, feltéve, hogy a rendelkezésre álló fedezet értéke a veszteségre nem nyújt fedezetet.

A takarékszövetkezet külön figyelendő kategóriába sorolja alábbi eszközeit és mérlegen kívüli kötelezettségeit:

- az ügyfél tőke és kamat fizetési vagy törlesztési késedelme meghaladja
 - nem lakossági ügyletek esetében a 15 napot, de 30 napon belüli
 - lakossági ügyleteknél a 30 napot, de 60 napon belüli.
- azt a vállalkozást amelyben a Takarékszövetkezet, vagy annak igazgatósági tagja, Fb. tagja, ügyvezetője illetve ezek közeli hozzátartozója befolyásoló részesedéssel rendelkezik
- a hitel törlesztő részleteinek esedékességét átütemezték(a véglejárat változatlanul hagyásával) és a törlesztés az átütemezésnek megfelelően rendszeres, az ügyfél körülményeiben lényeges változás nem történt
- az adós törlesztési problémáinak következtében a kockázatvállalásra vonatkozó szerződési feltételeket módosítani kellett, ideértve az első alkalommal valóprolongálást is (véglejárat módosítás).
- A Takarékszövetkezet olyan információ birtokába jutott, amely következtében az adott tétel az általánostól eltérő kezelést igényel (pl. előző évi veszteséges gazdálkodás, romló pénzügyi mutatók, forgalom csökkenés),
- az ügyfél minősítése biztonsággal nem állapítható meg a minősítés végzésekor (induló vállalkozás, nincs még pénzügyi jelentés stb.),

III. Átlag alatti minősítésű követelések

Átlag alattiak azok a tételek - kintlévőségek, befektetések és mérlegen kívüli kötelezettségek, amelyek esetében

- a tőke illetve kamat-, vagy kamatjellegű követelések fizetési vagy törlesztési késedelme a 15, illetve 30 napot meghaladja, (90 napig) s az adós fizetési, törlesztési kötelezettségének több alkalommal (legfeljebb 3-szor) késve tett eleget,
- a rendelkezésre álló információk alapján a szokásosnál magasabb kockázatúnak minősülnek (külső piaci körülmények változása, tulajdonosváltás, peres eljárás indult a cég ellen stb.), várható veszteségük nem haladja meg a tétel bekerülési értékének, illetve törlesztésekkel csökkentett bekerülési értékének, a mérlegen kívüli kötelezettség nyilvántartási értékének 30%-át és azt a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedezi,
vagy a minősítés időpontjában bizonytalan mértékű, a külön figyelendő kategória szerintinél (10%) nagyobb veszteség valószínűsíthető, amelyet a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedez,
- a rendelkezésre álló információk alapján a szokásosnál magasabb kockázatúnak minősülnek (külső piaci körülmények változása, tulajdonosváltás, peres eljárás indult a cég ellen stb.), illetve
- a minősítés időpontjában bizonytalan mértékű veszteség valószínűsíthető;
- az ügyfél fizetési problémáinak következtében a közbeeső esedékesség módosítása és a végső lejárat módosítása esetén,
- indokolt peresített követelés

IV. Kétes minősítésű követelések

Kétes kategóriába sorolja be a takarékszövetkezet alapvetően azok a tételeket, amelyek esetében

- a törlesztési késedelem tartós (legalább kilencven napot meghaladó, de 365 napot nem meghaladó) vagy rendszeres és egyértelműen megállapítható, hogy a takarékszövetkezetnek az átlag alatti kategória szerinti mértéknél várhatóan nagyobb - veszteséget okoznak, amelyre a rendelkezésre álló fedezet értéke nem nyújt fedezetet.
Rendszeres a késedelem, ha egy éven belül a késedelmek száma meghaladja a 3- nál több alkalmat (egy késedelemnek számít, ha az ügyfél folyamatosan törleszt, de egy törlesztő részlettel el van maradva.)
- egyértelműen megállapítható, hogy a takarékszövetkezetnek veszteséget okoznak, de a veszteség mértéke a minősítés időpontjában még nem ismert pontosan, vagy ha igen, előreláthatóan nem haladja meg a 70 %-ot,
- az átütemezett ill. prolongált hitelek, ahol az átütemezés és prolongálás ellenére a törlesztés nem rendszeres, vagy / és nem az új szerződésnek megfelelő összegben történik.
- a fedezet értékében és/vagy érvényesíthetőségében jelentős csökkenés következett be,
- az ügyfél csődeljárás alatt áll,
- amely a minősítés időpontjában bírósági per tárgyát képezi,

A kétes minősítésnél jobb kategóriába sorolt peresített követelések esetében a minősítést indokolni kell.

V. Rossz minősítésű követelések

Rosznak minősíti a takarékszövetkezet alapvetően azok a tételeket, amelyek esetében

- év közben, a rendszeres negyedéves minősítések időpontjában a tőke, kamat-, illetve kamatjellegű követelések fizetési vagy törlesztési késedelve a 365 napot meghaladja,
- a keletkező veszteség az adott tétel bekerülési értéke (illetve törlesztéssel csökkentett bekerülési értéke), illetve mérlegen kívüli kötelezettség esetében annak nyilvántartási értéke hetven százalékát előreláthatóan meghaladja, az adós törlesztési kötelezettségének többszöri felszólítás után sem tesz eleget és a veszteség összegét a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedezi (függetlenül a késedelem időtartamától),
vagy
- az ügyfél/ partner ellen felszámolási eljárás indult meg (kivéve azokat a követeléseket, amelyek a felszámolási eljárás során keletkeztek) és az előző bekezdés szerinti veszteség valószínűsíthető, amelyet a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedez.
- lejáratától függetlenül azt a követelést, amelynél a fedezet érvényesítése ellehetetlenült; azaz a takarékszövetkezet a biztosíték érvényesítését 24 hónapon belül sem tudta realizálni, s pótlólagos fedezet bevonására nem került sor,
- a minősítés időpontjában bírósági per tárgyát képezi a várható veszteség alapján és nem sorolható a kétes kategóriába

A rossznak minősülő tételeknél fel kell készülni a veszteségek leírására, azonban mindent meg kell tenni a követelések beszedése érdekében. Lépéseket kell tenni azon dokumentumok beszerzésére, amelyek bizonyítják a behajthatatlanságot (felszámolási zárómérleg, jogerős bírósági határozat, amelyben egészben, vagy részben elutasították a Takarékszövetkezet kereseti kérelmét, nemleges végrehajtási nyilatkozat, ismeretlen helyen tartózkodik az adós, stb.)

Egyszerűsített minősítési eljárás hatálya alá tartozó folyószámlahitelek minősítése:

- Természetes személy ügyfelek esetében az ügyletet mindaddig problémamentesnek kell minősíteni, amíg a lejáraton belül, rendszeres befizetés vagy utalás érkezik a számlára. Amennyiben a befizetések rendszeressége megszakad a minősítés általános szabályai szerint kell eljárni, illetve minősíteni az ügyletet. Azon hiteleknel ahol van igénybevett rész és igénybe nem vett rész, a teljes összeget kell alapnak tekinteni, és utána az igénybe vett rész után elszámolt értékvesztés százalékos mértékével megegyező céltartalékot kell megképezni.
- Vállalkozói ügyfelek esetében rendszeresen nem forgalmaz a folyószámlán, akkor az utolsó jóváírás napjától – ami nem lehet a Takarékszövetkezet hó végi kamatjóváírása – kell a késedelmes napokat számolni és ez alapján kell minősítési kategóriába sorolni. Rendszeres forgalmazásnak tekinthető, ha az ügyfél számlájára legalább havonta egyszer érkezik jóváírás a Takarékszövetkezet által esetlegesen hó végén jóváírt kamaton kívül.
Amennyiben a folyószámlára érkező jóváírások nem rendszeresek és nem is érik el az előírt forgalmat, a fent meghatározottak alapján számított késedelmes napok szerint kell minősítési kategóriába sorolni az ügyletet, figyelmen kívül hagyva a számlaforgalom nagyságát. A képzendő értékvesztés és céltartalék mértéke azonos a kategóriához - egyszerűsített minősítési eljárás hatálya alá tartozó kintlévőségek esetén – e szabályzat szerint meghatározott %-os mértékkel.

Egyedi minősítési eljárás hatálya alá tartozó folyószámlahitelek esetében negyedévente a várható veszteséget a fent leírtak (egyszerűsített eljárás hatálya alá tartozó ügyletek esetén) szerint kell elsődlegesen meghatározni, majd az egyedi eljárásnak megfelelően meg kell határozni a fedezetből várható megtérülést. Az értékvesztés illetve a céltartalék mértéke a fedezetekből meg nem térülő várható veszteség és a fennálló tőketartozás/mérlegen kívüli tétel hányadosa. Az így kiszámított várhatóan meg nem térülő veszteség mértékének megfelelő minősítési kategóriába kell sorolni az ügyletet. (mérlegen belüli, azaz kihasznált részét és a mérlegen kívüli, azaz rendelkezésre tartott részét egyaránt.)

A takarékszövetkezetnek kitettsége döntően csak magyarországi ügyfelekkel kapcsolatban keletkezett, Magyarországon élő külföldi állampolgárnak (Holland) csak lakóingatlan felújításra folyósítottunk 3 millió Ft-ot.

A hitelportfólió összetétele

Az ágazati limitek az előző évi arányokhoz képest jelentősebb elmozdulást mutatnak.

Összességében az év alatt a vállalkozói kitettség aránya 9,28%-kal nőtt, a lakossági kitettség csökkenése mellett. Az elmozdulás fő oka a Növekedési hitelprogram keretében kihelyezett vállalkozói állományi növekedés.

Az ágazati limitek 2013. év és a 2012. év végi arányokat vizsgálva jelentősebb, növekvő mértékű állományi elmozdulást mutatnak az erdőgazdálkodás, a halgazdálkodás, az információ-technológiai szolgáltatás, az ingatlanügyek, a reklám- és piackutatás, a kölcsönzés, operatív lízing, a közigazgatás, a sport-, szórakoztató-, szabdidős tevékenységek szakágazatokban. A jelentősebb csökkenő kitettségű állományok a vegyi anyag, -termék gyártás, a fém alapanyag és fémfeldolgozás, az egyéb építmény építése, információ szolgáltatás, egyéb pénzügyi tevékenység és egyéb személyi szolgáltatás szakágaknál figyelhető meg. Tekintve, hogy az ágazati vizsgálatok a nettó hitelállományi adatokra épülnek, ezért a jelentősebb elmozdulások okait keresve nem szabad megelégedkezni az adott fordulónapi hitelkeretek kihasználtsági szintjéről.

Az év végi vállalkozói hitelállomány ágazati bontását tekintve a mezőgazdaság képviseli a legnagyobb arányt: 41,82%-ot, ezt követi az ingatlanügyek ágazat 4,18%-kal, majd a nagykereskedelem 4,17%, a kiskereskedelem 2.23%, az italgyártás 1,61%-kal.

Jelentős elmozdulást figyelhetünk meg az sport-, szórakoztató-,szabdidős tevékenység, az ingatlanügyek és az információ-technológiai szolgáltatás ágazatoknál, melyek arány növekedése többszörös. Az erdő-, és

halgazdálkodás, a ital- és ffeldolgozás ágazatok aránya az össz kitétséghez mérten közel duplázódott. Ez annak köszönhető, hogy a többi ágazat aránya a nettó hitelállományhoz képest vagy szinten maradt, vagy csökkent. A vegyi anyag, -termék gyártás, a fmalanyag fmfeldolgozás, az egyéb építmény építése, az információ szolgáltatás, egyéb pénzügyi tevékenység, és az egyéb személyi szolgáltatás szakágak arányának csökkenése meghaladta az 50%-ot.

A 2012. év végi és a 2013. IV. negyedév adatait vizsgálva megállapítható, hogy a főbb termékcsoporthoz tartozó hitelállomány arányaiban nagymértékű elmozdulás nem történt.

A földrajzi koncentrációs kockázat egy területen, a Berkesd, Pereked, Szilág falvak együttesét tekintve mondható magasnak, de nem éri el a 20%-os arányt 2013. IV. negyedévében, ami javuló tendenciát jelez, mivel a fedezeti lakóingatlanok és a település lakóingatlanainak aránya az év elején még meghaladta a 20%-os szintet.

A kitétségek hátralevő idő szerinti csoportosítása:

	Lejárt	1-90 nap	91-365 nap	1-5 év között	5-10 év között	10 év felett	Összesen
Pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitel	0	0	97019	0	84000	0	181019
Nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitel	568895	297169	925142	1977332	714830	144527	4627895
Háztartásoknak nyújtott hitel	383719	629588	1022231	3137866	1907457	1437180	8518041
Egyéb belföldieknek nyújtott hitel	4823	201	11840	4280	8510	19586	49240
Külföld hitelei		113	361	1757	0	0	2231
Hitelek össz.	957437	927071	2056593	5121235	2714797	1601293	13378426

A kitétségek minősítése

	Probléma mentes	Külön figyeland ő	ÉV	Átlag alatti	ÉV	Kétes	ÉV	Rossz	ÉV	Összesen	ÉV
Pü-i váll.	97019							84000	84000	181019	84000
Nem pü-i v.	3795355	250730	8112	231211	45375	308181	153960	42418	33785	4627895	241232
Lakosság	3868875	233437	7143	114387	29858	220061	104149	318660	284542	4755420	425692
Egyéni váll.	3564657	138338	2582	17713	3543	25745	14990	16168	13543	3762621	34658
Egyéb belf.	44417							4823	4341	49240	4341
Külföld	2231									2231	0
Összesen	11372554	622505	17837	363311	78776	553987	273099	466069	420211	13378426	789923

Az elszámolt és visszaírt értékvesztés:

Követelések	Értékvesztés nyitó állománya	2013. évi képzés	2013. évi visszaírás	Záróállomány
Vagyoni érdekeltségek	25 000			25 000
Bankközi betétek	12 000		12 000	0
Átvett eszközök	9 518	30 000		39 518
Hitelek:	980 812	763 490	954 379	789 923
Pénzügyi vállalatok	84 000			84 000
Nem pénzügyi vállalkozások	342 715	324 913	426 396	241 232
Önálló vállalkozók	75 299	121 660	162 301	34 658
Lakosság	476 869	314 505	365 682	425 692
Nonprofit szervezetek	1 929	2 412		4 341
Összesen	1 027 330	793 490	966 379	854 441

A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitétségek kivétel nélkül Magyarországi ügyfelekkel szemben állnak fenn.

Hitelezési kockázat mérséklés

a.) *Mérlegen belüli és kívüli nettósítást a Takarékszövetkezet nem alkalmaz.*

b.) *A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei és pontjai.*

A Takarékszövetkezet alapvető üzleti elképzeléseinek megfelelően ügyfeleinek a hitelek elsősorban bevételeiből kell visszafizetni. Ennek ellenére minden egyes ügyletnek még egy visszafizetési feltétellel is szükséges rendelkezni, amit jogi biztosítéknak nevezünk.

A kockázat kiszűrése, minimalizálása szükségessé teszi a figyelembe vehető biztosítékok körének az értékelés módjának, a szükséges biztosítékok mértékének meghatározását és a biztosítékok meglétének ellenőrzését.

A Takarékszövetkezet hitelezési, garancia és kezességvállalási tevékenységét az ügylet megkötésekor kockázatmentessé kell tenni és a kockázatmentességet az ügylet zárásáig meg kell őrizni.

A biztosítékok értékét úgy kell megállapítani, hogy azok azonnali értékesítése, igénybevétele esetén a Takarékszövetkezet követelései (tőke + kamatok) 100 %-ban megtérüljenek. A biztosítékok értékelésénél azok piaci-forgalmi értékéből kell kiindulni.

Ez alól kivételt képez az ingatlan nyilvántartásban lakóingatlanként nyilvántartott biztosíték, melynél annak az ún. Hitelbiztosítéki értéke minősül fedezeti értéknek. A Hitelbiztosítéki érték az arra feljogosított szakértő által a – piaci-forgalmi értéken túl – a kényszerértékesítés esetére meghatározott speciális szempontokon alapuló érték.

A partnerek által biztosítékként felajánlott vagyontárgyak csak arra feljogosított szakértő által készített értékbecslés alapján fogadhatók be fedezetként.

A biztosítékok piaci-forgalmi értékét az adott gazdasági viszonyok között a kereslet-kínálat alakulásának a vagyontárgyak jellegének és regionális helyzetének figyelembevételével kell megbecsülni. Tekintettel kell lenni arra, hogy az ügyfél fizetési moráljának romlása, az esetleges vagyonértékesítés sürgőssége a piaci-forgalmi értéket rontja.

A fentiek miatt a piaci-forgalmi érték eltérő arányú figyelembevétele indokolt és szükséges a biztosíték fajtájától függően.

A piaci-forgalmi értéket az ügylet megkötésekor kell megállapítani és azt folyamatosan karban kell tartani az ügylet lezárultáig.

Nem vehető figyelembe a biztosíték értékének megállapítása során az olyan biztosíték:

- amely esetében a hitelintézet a biztosíték érvényesítését megkísérelte, de azt huszonnégy hónapon belül realizálni nem tudta,
- amelyet az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékául adott, ide nem értve az ingatlanra vonatkozó jelzálogjoggal terhelt zálogtárgyat,
- amely az ingatlanra vonatkozó jelzálog jog esetén a jelzálog bejegyzés sorrendjét figyelembe véve a megelőző jelzálog bejegyzések összegével együtt meghaladja a biztosíték piaci értékének vagy a vagyoneértékelő által megállapított értékének (ha ez utóbbi az alacsonyabb) hetven százalékát.

A fedezet értékelését végző személy a kockázatvállalásról szóló döntésben nem vehet részt.

A Takarékszövetkezetnek a hitel, garancia és kezességvállalásra vonatkozó bírálatot megelőzően kell beszereznie a fedezetekre vonatkozó okiratokat. Ha ez a bírálatot megelőzően nem lehetséges, akkor legkésőbb a kockázatvállalási szerződés megkötését megelőzően kell azokat a Takarékszövetkezetnek megvizsgálnia.

A biztosítékok csak megfelelő biztosítás megkötése és Takarékszövetkezetre engedményezése mellett alkalmazhatók.

c.) Az elismert biztosítékok fő típusai a Takarékszövetkezetnél.

A biztosítékok osztályozása a hozzáférhetőség és értékállóság alapján történik.

1. Elsődleges biztosítékok

- Állami (költségvetési) garancia, Központi banki garancia, OBA által vállalt garancia
- Bankgarancia (külföldi és belföldi első osztályú bankok által nyújtott garancia).
- Óvadék: a következő esetekben
 - = készpénz letét, betét, takarékbetétkönyv
 - = deviza betét (konvertibilis)
 - = tőzsdén jegyzett, állam vagy központi bank által kibocsájtott értékpapírok,
 - = váltó amennyiben az garantált, vagy a forgatmányosok között garanciára alkalmas cég van.
- Jelzálog (Amennyiben a tulajdon jog bejegyzése megtörtént, illetve a bejegyzés iránti kérelem benyújtása megtörtént.)
- Zálog - kézzzálog (a birtokba vett ingóság),
 - = ingó jelzálog jog, keretbiztosítéki ingó zálog jog,
 - = zálog jog jogokon és követeléseken,
 - = közraktárjegy letétbe helyezése tőzsdeképes termények esetében.
- Készfizető kezesség, amennyiben első osztályú ügyfél nyújtja a kezességet.
- Opció vételi jog az adós által felajánlott és Takarékszövetkezet által minősített ingatlan vagy ingóság biztosítékokra.

2. Másodlagos biztosítékok

- Készfizető kezesség, váltókezesség nem első osztályú ügyfél esetén, de a kezességvállalás elsődleges biztosítékkal fedezett.
- Bevétel engedményezés - megfelelő szerződéses háttérrel - a vevő fizetőképessége esetén.
- Tőzsdén jegyzett értékpapírok.
- Hitelgarancia Rt. kezességvállalása

3. Egyéb előírások a biztosítékokra vonatkozóan

- Minden hitelnél, garancia és kezességvállalásnál a biztosítéki szerződéseket - amennyiben ezt jogszabályi előírások kötelezővé teszik, avagy az ügylet és ügyfélkockázat indokolja - közjegyzői okiratba kell foglalni.

- A másodlagos biztosítékok csak elsődleges biztosítékokkal megerősítve fogadhatók el.
Másodlagos biztosíték önmagában maximum 30 %-ot képviselhet a biztosítéki szerkezetben.

d.) A garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriái a Hkr. 108.§.(1) bekezdése alapján:

e.) A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációk a Takarékszövetkezetnél jelenleg nincsenek.

f.) Olyan kitettség jelenleg nincs a Takarékszövetkezetnél, mely esetében a mérlegen belüli és kívüli nettósítást követően készfizető kezességet, vagy hitelderivatívát vett figyelembe a Takarékszövetkezet.

Kereskedési könyv

A takarékszövetkezet nem rendelkezik kereskedési könyvet érintő tételekkel és a jövőben sem tervezi ilyen értékpapírok beszerzését.

Értékpapírosítási ügyletei a Takarékszövetkezetnek nincsenek.

Javadalmazási politika nyilvánosságra hozatala

A javadalmazási politika célja

A javadalmazási politika célja olyan kockázatvállalási gyakorlat kialakítása, mely az ösztönző rendszeren keresztül biztosítja a takarékszövetkezet hosszú távú biztonságos működését a rövidtávú érdekeltségekkel szemben. A javadalmazási politika elveit az Igazgatóság munkaviszonyban nem álló tagjai és a Felügyelőbizottság határozzák meg. A Takarékszövetkezet javadalmazási politikájának tartalmát méreténél, piaci súlyánál fogva (mérlegfőösszeg, tőkeszint, létszám, stb a teljes hitelintézeti szektorhoz viszonyított aránya) és jogi formájából eredő sajátosságaival arányosan (arányosság elvének alkalmazása) a vonatkozó jogszabályi előírásokban foglaltakkal összhangban határozza meg.

Személyi hatály

A javadalmazási politikában kiemelt személyként érintettek az ügyvezetők, ügyfélkapcsolati igazgató, vezető kockázatkezelő. A belső ellenőrzés a kockázatvállalási folyamatra nincs érdemi hatással, munkájukkal a kockázatvállalási gyakorlatot kontrollálják.

Teljesítmény alapú javadalmazás

A Takarékszövetkezet kiemelt személyeinek teljesítménybére az alapbér 0 %-ától legfeljebb 100 százalékaig terjed. . A vezető kockázatkezelő teljesítmény alapú javadalmazása az alapbér 0 százaléka. Az egyes személyekre vonatkozó konkrét arányt a munkáltatói jogokat gyakorló személy a Felügyelő Bizottság egyetértésével állapítja meg. A teljesítménybér egésze pénzbeli kifizetés.

Egyéb vezetők, munkavállalók esetében a Takarékszövetkezet javadalmazási rendszerében az egyéni és fiókszintű teljesítmények figyelembe vétele a teljesítményjavadalmazások rendszerén keresztül biztosított. Az Igazgatóság és Felügyelő Bizottság tagjainak díjazásának megállapítása a Küldöttgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik. A díjazás határozott összegű, negyedévente esedékes. Összege az alábbi szempontok figyelembe vételével kerül meghatározásra:

- mértékének igazodnia kell a felelősség mértékéhez,
- nem okozhat túl magas anyagi terhet a Takarékszövetkezet számára,
- arányban kell állnia a tisztségviselők tevékenységével és
- a takarékszövetkezet előző évi eredményével.

Halasztott kifizetés

Kiemelt személyek esetén a teljesítménybér 50%--a a halasztási időszak lejártakor – a teljesítménymérési időszak fordulónapjától számított 3. évet követően - kerül végleges kifizetésre. Az arányos tárgyévre fizetendő teljesítménybérre negyedévente időarányos előleg fizethető.

Egyéb munkavállalók esetében a teljesítménybér 100%--a a halasztási időszak lejártakor – a tárgyévet követően - kerül végleges kifizetésre. Az arányos tárgyévra fizetendő teljesítménybérre negyedévente időarányos előleg fizethető a negyedéves időszakai mérés alapján.

Teljesítmény értékelése

Kiemelt személyek esetén a Takarékszövetkezet a teljesítmény javadalmazás elemeit az alábbiak szerint határozza meg:

- nem teljesítő hitelek részaránya
- a szavatoló tőkekövetelményeknek való megfelelés mértéke
- a szavatoló tőke változása
- a likviditási kockázatot mérő mutatószámok változása
- az elért adózás előtti eredmény
-

Egyéb vezetők, munkavállalók esetében

- elért adózás előtti eredmény (fiókszintű)
- betétállomány alakulása
- jutalék bevételek alakulása
- hátralékos portfólió változása

Javadalmazás 2013. évre vonatkozóan

A 234/2007. Korm. rendelet a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről 3/A. § (2) f) és g) pontjai szerinti információkat a takarékszövetkezet a Hpt 137/A. § (4) c) pontja alapján bizalmas információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

Mecseknádasd, 2014. május 30.

MECSEK TAKARÉK SZÖVETKEZET
Mecseknádasd